

Mokymasis visą gyvenimą – keletas išvalgų

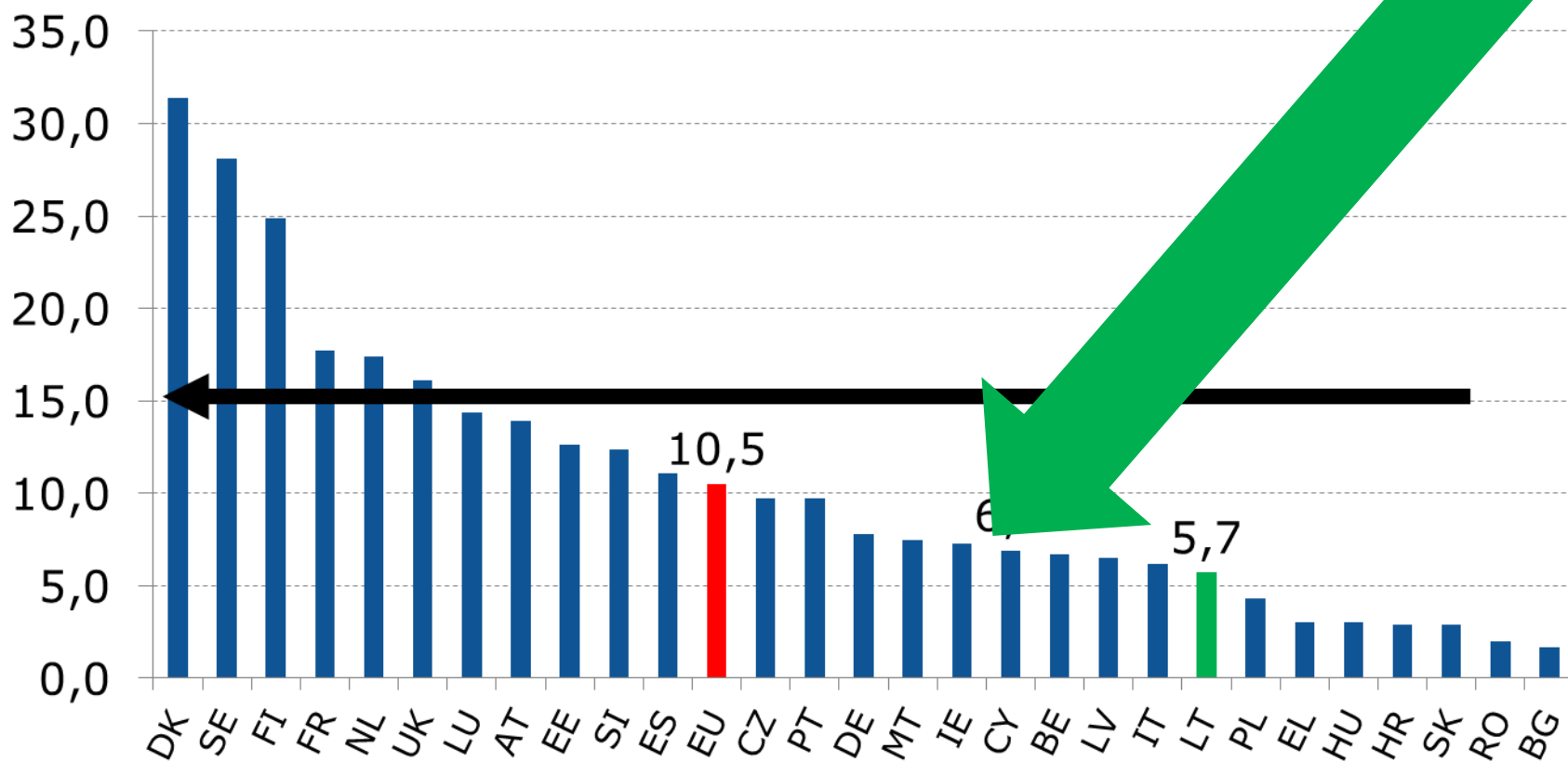
Aurimas Andrulis
2015 m. vasario 13 d.

Mokymasis visą gyvenimą Europoje
Pagrindiniai iššūkiai. EK požiūris
EK vizija 2020
Vienas iššūkis Lietuvai

Europinis kontekstas

Suaugusiųjų (25-64) mokymasis visą gyvenimą (2013)

Kodėl žmonėms mokytis visą gyvenimą?

Sritis	Nauda
Ekonomika	Padidėjusios pajamos
	Padidėjusios galimybės įsidarbinti
Gerovė	Bendrai (įskaitant didesnį pasitikėjimą savo jėgomis)
	Geresnė sveikata (fizinė ir psichinė)

Kas iš to visuomenei?

Sritis

Nauda

**Visuomeninis
gyvenimas**

Geresnis požiūris į savanorišką ir
bendruomeninę veiklą

Aktyvesnis dalyvavimas
visuomeniniame ir politiniame
gyvenime

Aukštesnis BVP

Šaltinis: EK studija apie suaugusiųjų švietimo politikos priemones ir jų efektyvumą (rengiama)

Kas iš to verslui?

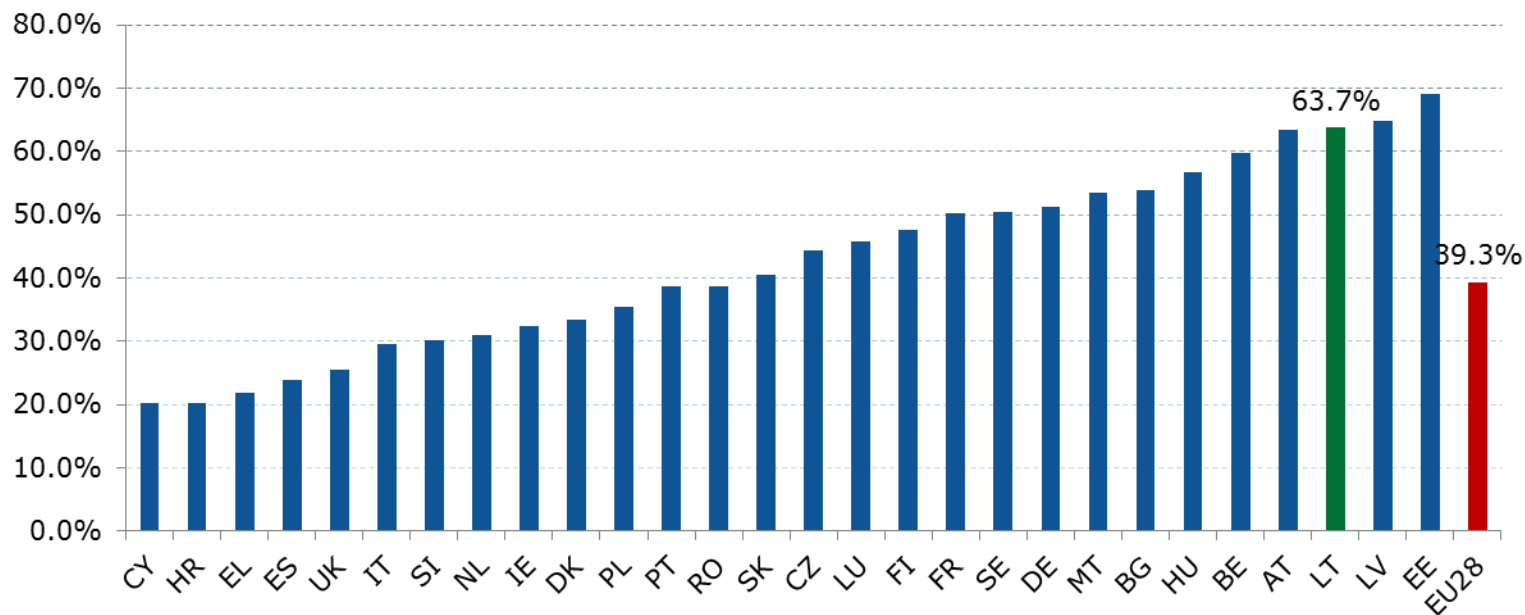
Sritis	Nauda
Ekonomika	Išaugęs produktyvumas
	Išaugęs pelningumas
Nauda darbuotojams	Didesnė motyvacija
Inovacijos	Geresnė terpė inovacijoms

Šaltinis: EK studija apie suaugusiųjų švietimo politikos priemones ir jų efektyvumą (rengiama)

KOKIA SITUACIJA REALYBĖJE?

Situacija darbo rinkoje ES šalyse

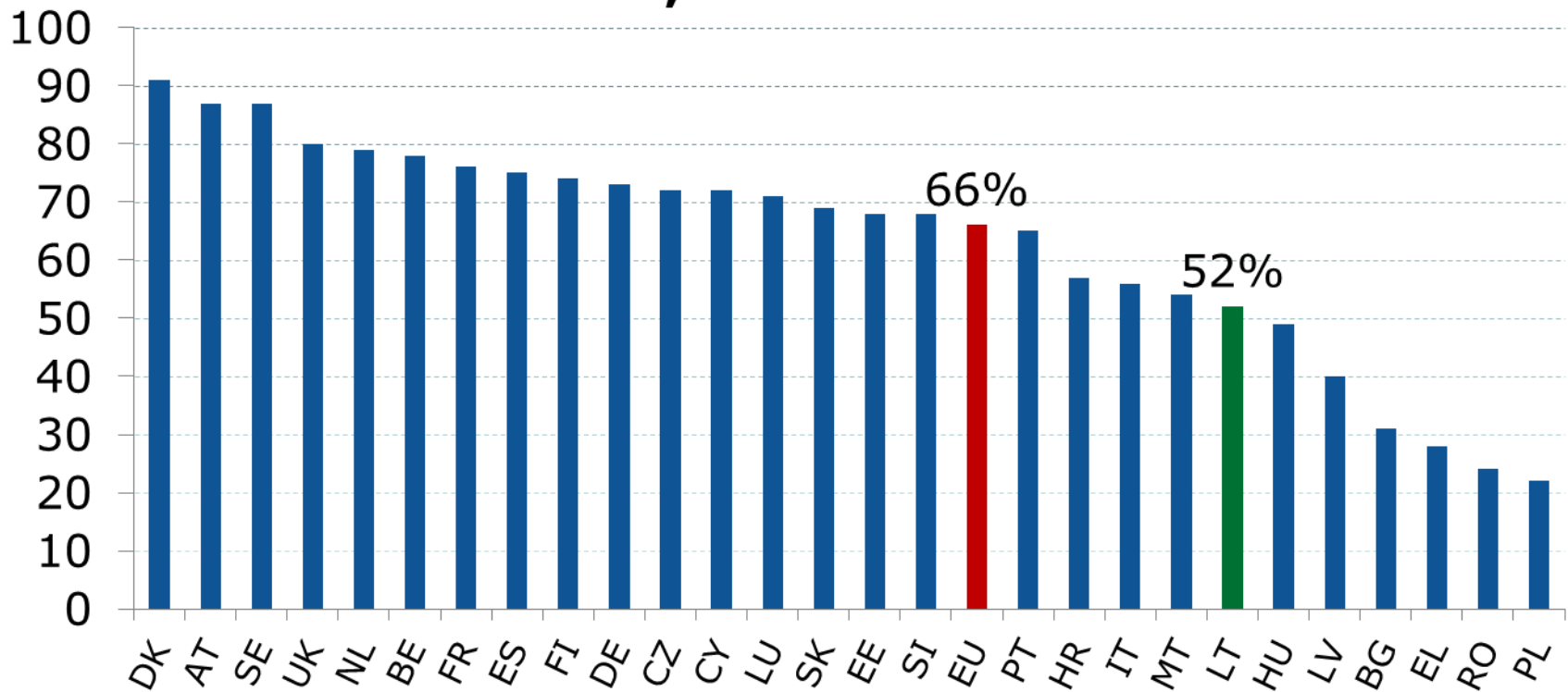
Ar patiriate sunkumų, ieškodami tinkamos kvalifikacijos darbuotojų?

Šaltinis: Europinis darbo sąlygų tyrimas, 2013

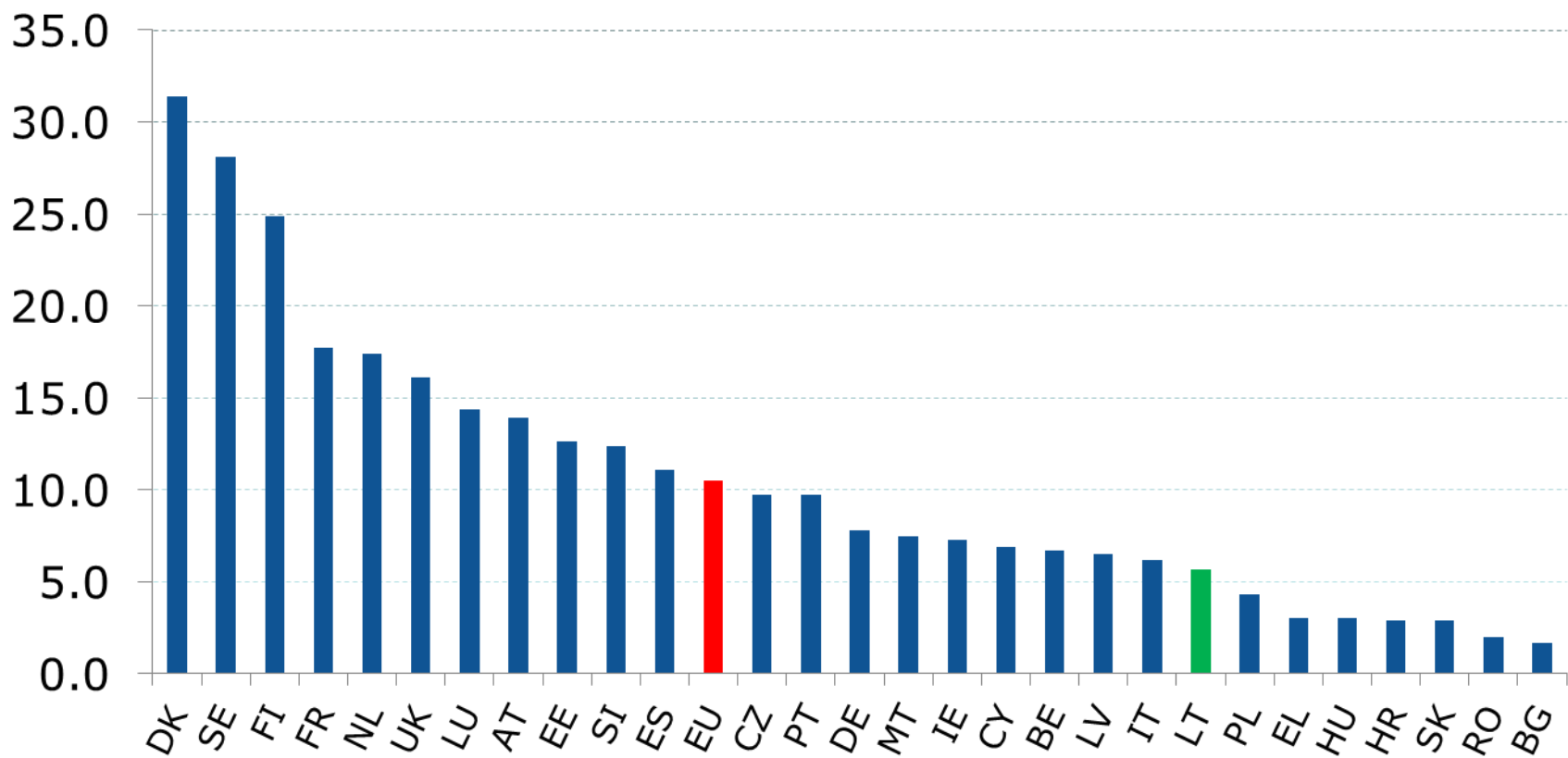
Kompanijos, investuojančios į darbuotojų mokymą

% , 2010

Šaltinis: Continuing Vocational Education and Training Survey, Eurostat

Suaugusiųjų (25-64) mokymasis visą gyvenimą (2013)

Šaltinis: LFS, Eurostat

Kodėl nesimoko? 1

- **Nusistatymas**, motyvacija
 - „darbe gerai ir be mokymų“: 50%
 - Nemato jokių privalumų ar asmeninės naudos
 - Neturi laiko dėl darbo ir šeimos
 - Neturi informacijos ar lėšų
 - Netinka mokymams („netelpa į kategoriją“)

Kodėl nesimoko? 2

- **Nėra pakankamai (tinkamų) galimybių**
 - 1/4 suaugusiųjų norėtų, bet neturi galimybių
 - Darbdaviai nevertina arba nemato naudos. 34% įmonių nesiūlo jokių mokymosi galimybių.
 - Net jei įmonės sudaro galimybes, tik 38% darbuotojų tose įmonėse dalyvauja mokymuose, kurie jiems organizuojami.

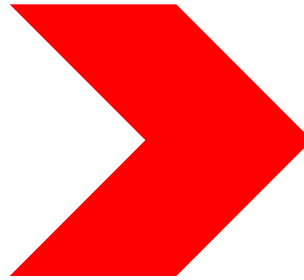
Kas nesimoko?

Ypatingai neaktyvios grupės:

- **Žemo išsilavinimo ir žemos kvalifikacijos žmonės (!)**
- 55 ir vyresnio amžiaus
- Nedarbantys

Bėda: žemas išsilavinimas kaip uždaras ratas (*low-skills trap*)

50% asmenų **su aukštesniu išsilavinimu** bent kartą per metus kelia kvalifikaciją.

20% asmenų **su žemu išsilavinimo lygiu** kelia kvalifikaciją bent kartą per metus.

Žemo išsilavinimo asmenys:

- Dirba darbus, kur nesiūlomos jokios mokymosi galimybės
- Gauna mažas pajamas
- Neturi motyvacijos mokytis
- Neturi galimybių mokytis visą gyvenimą
- Negali pagerinti savo situacijos

Liūdnokos pasekmės

Žmogui

- Mažesni šansai rasti geresnį darbą
- Sunkiau prisitaikyti prie kintančios darbo rinkos
- Didesnė socialinės atskirties rizika
- Prastesnė sveikata

Visuomenei

- Stabdis ekonomikos augimui ir konkurencingumui
- Didesnė nelygybė
- Vangus dalyvavimas visuomeniniame gyvenime
- Žemas pasitikėjimas institucijomis ir valstybe
- Silpnesnė politinė sistema ir demokratija

Pagrindiniai iššūkiai. EK požiūris

2020 su naujaja Europos Komisija

Pirmoji iš 10 Jean Claude Juncker politikos gairių:

Naujas darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir investicijų postūmis = investicijos

[...] **švietimui**, tyrimams ir inovacijoms; [...] Daug lėšų reikėtų nukreipti į projektus, kuriais padedama jaunajai kartai sugrįžti į darbo rinką ir dirbti patrauklų, gerai apmokamą darbą (orig. *decent jobs*).

ES Suaugusiųjų švietimo darbotvarkėje iki 2020 metų
– 13 tikslų...

ES patirtis 1

*Kaip užtikrinti **kokybę**?*

- Pritaikyti mokymo programas prie **XXI amžiaus poreikių/realijų** (specifinės norinčių mokytis grupės, skirtingi iššūkiai);
- Išmanantys savo darbą andragogai;
- Adekvatūs ir skaidrūs **pasiekimų pripažinimo mechanizmai** (nacionaliniu ir Europos lygiu).

Kokios priemonės duoda rezultatų?

- Gerai veikiantys mokymosi rezultatų **pripažinimo ir patvirtinimo mechanizmai** padeda įtvirtinti mokymosi visą gyvenimą statusą visuomenėje bei darbo rinkoje.

ES patirtis 2

Kaip padėti žemą išsilavinimą turintiems asmenims išeiti iš uždaro rato?

- Specialiai dirbti su didžiausio dėmesio reikalaujančiomis grupėmis;
- Kompleksiškai spręsti prieinamumo problemas: mažinti galimus kaštus, didinti motyvaciją ir t.t.

Kokios priemonės duoda rezultatų?

- **Kokybiško mokymosi pasiūlos plėtra ir įvairovės didinimas;**
- Gerai organizuotas, pritaikytas atskiroms grupėms **orientavimas ir informacija;**
- Sudarytos galimybės įgyti ar pagerinti **bazinius įgūdžius** (*basic skills*).

ES patirtis 3

Koks bendradarbiavimas veikia?

- Platesnis bendradarbiavimas tarp skirtingų sektorių, kuris padėtų išvengti fragmentacijos, dubliavimosi ir neefektyvumo;
- Konstruktivus socialinis dialogas.

Kokios priemonės duoda rezultatų?

- **Darbdavių** skatinimas investuoti į mokymą ir sąlygų mokymuisi sudarymą (pvz. per visokias finansines paskatas ir pan.)
- Rodyti ir aiškinti, kad mokymasis yra naudingas ir darbdaviams, ir darbuotojams, **iš mokymosi laimi visi.**

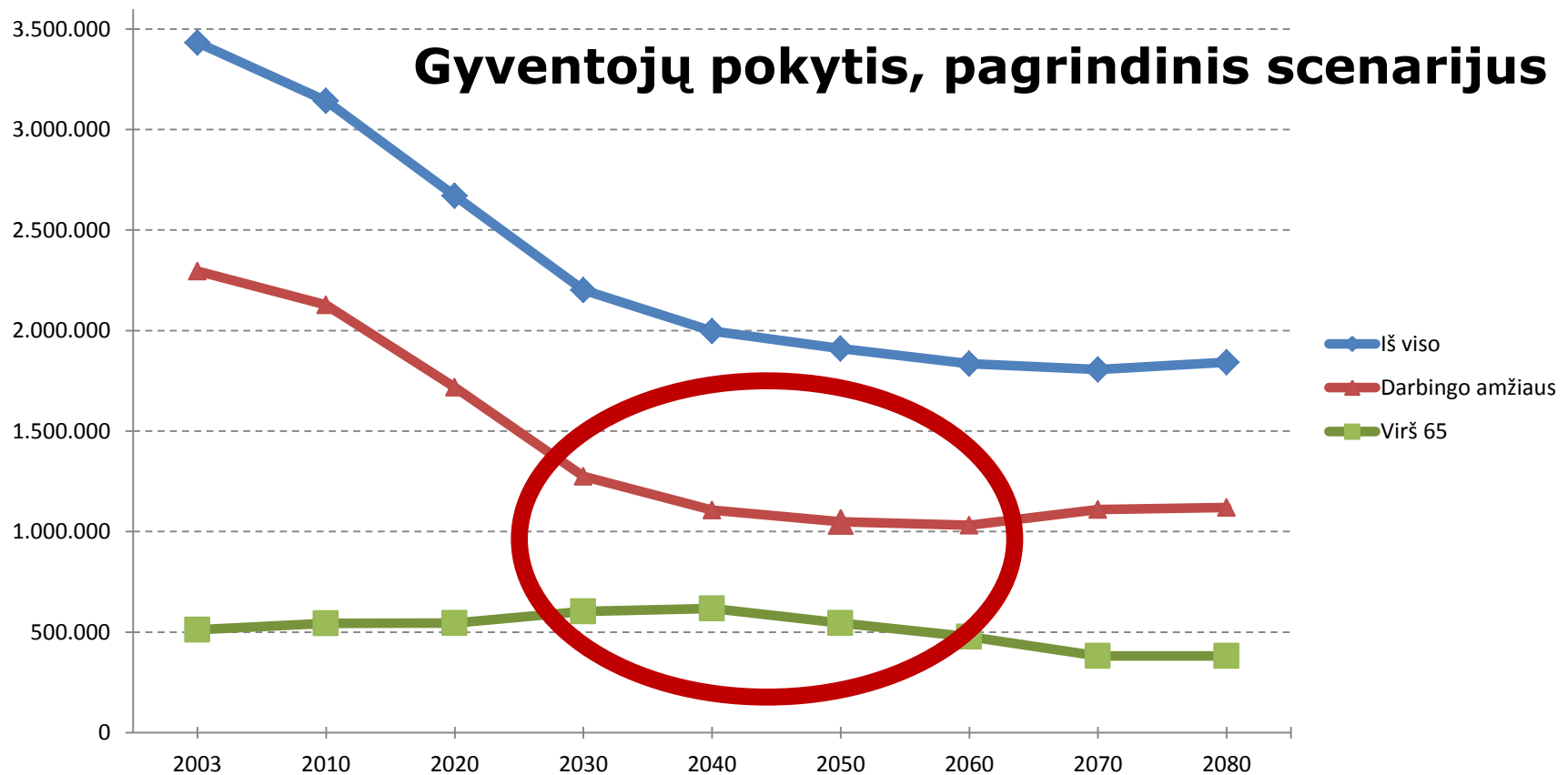
EK vizija 2020

ES mokymosi visą gyvenimą vizija 2020:

- **Kokybiško** mokymosi **prieinamumas** visą gyvenimą.
- Lanksčios, lengvai pasiekiamos, pritaikytos besimokančiojo reikmėms ir pripažįstamos **mokymosi galimybės**.
- Visų suinteresuotų veikėjų **partnerystė**.
- **Pakankamas finansavimas**, prie kurio prisideda visi.
- Mokymosi **naudos suvokimas**.
- **Bent 15%** suaugusiųjų dalyvauja mokymesi visą gyvenimą.
- **... 2030?**

Lietuva 2030

Demografija

Šaltinis: Eurostat

European
Commission

AČIŪ UŽ DĖMESĮ